

06.01.2015

Sayı : 54567092-610 - 28
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

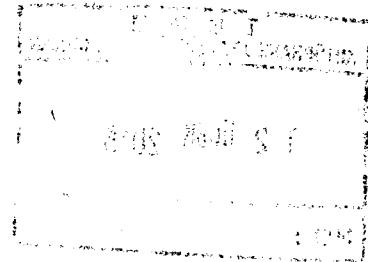
İlgi : 25.07.2014 tarihli ve 43452547-120.00 – 189334 sayılı yazınız.

Bingöl Milletvekili Sayın İdris BALUKEN tarafından verilen “Sağlık çalışanlarına yönelik şiddete” ilişkin 7/48232 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

EKİ:
1-Önerge Cevabı (4 Sayfa)

Bingöl Milletvekili Sayın İdris BALUKEN tarafından verilen “Sağlık çalışanlarına yönelik şiddete” ilişkin 7/48232 sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır;

Türkiye’de sağlık personeline yönelik saldırılar hala büyük bir pervasızlıkla devam etmektedir. 24 Haziran 2014’te Kırşehir Ahi Evran Devlet Hastanesi Acil Servisinde "annesine yanlış teşhis koyulduğu" gerekçesiyle saldırıya uğrayan hekim Hasan Ozan Kurt’un kolu kırılmış, dudağı patlamıştır. Saldırıyı gerçekleştiren kişi olayın ardından iki saat savcılıkta ifade verdikten sonra serbest bırakılmış; ilgili hastayı hiç muayene etmemiş olmasına rağmen, o an acil serviste bulunduğu için saldırıya uğrayan Hasan Ozan Kurt’la dayanışma amacıyla doktorlar yarım gün polikliniklerde iş durdurma ve ameliyatlara girmeme kararı almıştır. Hastane yönetimi ise saldırıya uğrayan doktorun yanında durmak yerine sessizliği tercih etmiş; personelin eyleme katılmaması için sağlık personeline eylem karşıtı mailler atmıştır. Ek olarak, hastane personeliinden aldığımız bilgiye göre, olayın hemen ardından ertesi gün saldırıyı gerçekleştiren saldırganın kardeşi, aynı hastanede başka bir bölümde sıra almak için "illa ki abisinin mi gelmesi gerektiğini" söyleyerek hastane personeliini tehdit etmiştir.

Bu bağlamda;

SORU 1- Bakanlığınız süresince, Sağlık Bakanlığına bağlı tüm kurum ve kuruluşlarda hasta ve hasta yakınları tarafından saldırıya uğrayan kaç sağlık personeli vardır?

CEVAP 1- Ülkemizde, Mayıs 2012 itibariyle "Beyaz Kod" uygulamasının başlaması ile şiddet vakalarının kayıtları ve istatistikleri yapılmaya başlanmış olup, Bakanlığımız Beyaz Kod Birimi’ne 14 Mayıs 2012- 09 Eylül 2014 tarihleri arasında gelen toplam şiddet başvuru sayısı 23.659’dur.

SORU 2- Hastanelerde çalışan sağlık personeliini korumaya yönelik somut tedbirleriniz var mıdır? Varsa nelerdir?

SORU 3- Sağlık personeline yönelik saldırıları engellemek için yeni tedbirler almayı planlıyor musunuz?

SORU 4- Daha bir gün önce bir doktoru yaralayan zihniyetin ertesi gün aynı hastanede başka doktorları tehdit edebilme cüretini kendisinde bulması ile sağlık politikalarınız arasında nasıl bir ilişki kurarsınız?

SORU 5- Hastane yönetimlerinin saldırıya uğrayan doktorlarla dayanışma göstermemesi için hastane yönetimlerine ilettiğiniz gizli bir prosedür bulunmakta mıdır?

SORU 6- TBMM bünyesinde kurulan "Sağlık Çalışanlarına Yönelik Artan Şiddet Olaylarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu”nun raporunu tamamlayarak, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önüne geçilmesi amacıyla önerilerde bulunduğu kamuoyunca bilinmektedir. Bakanlığınız bu önleyici önerileri hayata geçirme noktasında hangi çalışmaları yapmıştır? Meclis Araştırma Komisyonu raporunda ortaya konan 66 öneriden kaç hayata geçirilmiştir?

CEVAP 2, 3, 4, 5, 6- Bakanlığımızın, sağlık çalışanlarının maruz kaldığı şiddet eylemlerinin azaltılmasına yönelik yaptığı çalışmalar;

- Bakanlık ve bağlı kuruluşlarınca yapılacak hukuki yardıma ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla “Sağlık Bakanlığı Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” 28.04.2012 tarihinde Resmi Gazete’ de yayınlamış, ayrıca, sağlık çalışanlarına karşı hasta ve hasta yakınları tarafından uygulanan şiddet olaylarını önleme konusunda 2012/23 sayılı “Çalışan Güvenliğinin Sağlanması” konulu Genelge de 14.05.2012 tarihinde yayınlamıştır.

- Bakanlığımızın “Çalışan Güvenliğinin Sağlanması” konulu 2012/23 sayılı Genelgesi ile sağlık çalışanlarının güvenli ortamlarda ve yüksek motivasyonla çalışmasının sağlanması için sağlık çalışanlarının güvenliğine yönelik olarak alınması gereken tedbirler düzenlenmiştir. Bu kapsamda; Ülkemiz genelinde, Mayıs 2012 itibarıyla “Beyaz Kod” uygulamasının başlaması ile şiddet vakalarının kayıtları ve istatistikleri yapılmaya başlanmış olup, Sağlık Bakanlığı Beyaz Kod Birimi’ne 14 Mayıs 2012- 09 Eylül 2014 tarihleri arasında gelen toplam şiddet başvuru sayısı 23.659’dır.
- Tüm sağlık kurumlarında bir başhekim yardımcısının doğrudan takip edeceği “Çalışan Güvenliği Birimleri” kurulmuştur. Bağlı birimlerdeki çalışan hakları ve güvenliğine ilişkin iş ve işlemlerini yürütmek üzere halk sağlığı müdürlükleri ve il sağlık müdürlüklerinde bir müdür yardımcısının doğrudan takip edeceği “Beyaz Kod Koordinatörlükleri” oluşturulmuştur. Şiddet olaylarının hukuki aşamalarının takip edilmesi amacı ile de her ilde “Beyaz Kod İl Koordinatörleri” görevlendirilmiştir. Bakanlık bünyesinde “Beyaz Kod Birimi” kurularak, tüm sağlık çalışanlarının anında ulaşabilmeleri için 24 saat hizmet veren “Alo 113” telefon hattı tahsis edilmiştir.
- Sağlık çalışanlarına şiddete maruz kaldıkları durumlarda, bahsedilen mevzuat hükümleri uyarınca, Bakanlığımız ve taşra teşkilatı tarafından gerekli destek ve hukuki yardım verilmektedir.
- Sağlık tesislerimizde özel güvenlik görevlisi sayısının kadro dâhilinde artırılması talimatı verilmiş olup, sağlık tesislerimizde görev yapan özel güvenlik personeli sayısı, 14860 olarak tespit edilmiştir.
- Sağlık tesislerimizde dome kameralar içerisinde ses ve gece-gündüz görüntü alma özelliği olan en az HD kameralardan yeterli miktarda bulundurulması talimatı verilmiş olup, Kamu hastanelerine 4082 kamera kurulması sağlanmıştır. (Ocak 2013 tarihi itibarıyla)
- 3359 Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’nda 02.01.2014 tarihinde 6514 sayılı Kanun’un 47 nci maddesi ile yapılan değişiklik neticesinde mezkûr Kanun’a aşağıdaki madde eklenmiştir:
“EK MADDE 12 – Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tutuklama nedeni varsayılan suçlardandır.
Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel, bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun uygulanmasında kamu görevlisi sayılır.”
Bu madde ile; sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu, tutuklama nedeni var sayılan suçlar arasına alınmıştır. Buna göre hâkim, sağlık personeline karşı kasten yaralama suçunun işlendiği kanaatine varır ise, tutuklama kararı verebilecektir.
Ayrıca özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel de, bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından Türk Ceza Kanunu’nun uygulanmasında kamu görevlisi sayılmaktadır. Bu düzenleme ile de, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışanlara karşı işlenen suçlar kamu görevlisine karşı işlenmiş sayılacak ve cezada artırım uygulanacaktır.
- Sağlık tesislerinin tamamında çalışan hakları ve güvenliği birimlerinin kurulması talimatı verilmiştir.
- Çalışan Hakları ve Güvenliği birimlerinin iş akışı ve görev tanımları tekrar yayınlanarak, <http://www.tkhk.gov.tr/TR,309/113-beyaz-kod-ile-ilgili-onemli-duyuru.html> kurumsal internet sayfası bağlantısıyla kamuoyuna ve ilgili kuruluşlara duyurulmuştur.
- 14/02/2013 tarihli ve 28559 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmeliği’nin 4 üncü maddesinde, “görevi sırasında veya görevinden dolayı

bir kazaya, yaralanmaya veya saldırıya uğrayanların bu durumlarını sağlık raporuyla belgelendirmesi ve hastane yöneticisinin onaylaması halinde kullandıkları hastalık izin sürelerinde ilgili personel bu sürelerde çalışmış kabul edileceğinden, raporlu geçirilen süreler için uzman tabip, pratisyen tabip ve diş tabipleri de dâhil olmak üzere tüm personelin ek ödemeleri sağlık tesisi puan ortalaması üzerinden ve kendi kadro unvan katsayıları esas alınarak hesaplanması” hükmü düzenlenmiştir.

- Yüksek şiddet riski öngörülen 104 hastaneye emniyet personeli görevlendirilmesi talebimiz İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü’ne bildirilmiş olup, bu hastanelerde toplam 735 emniyet personelinin görevlendirilmesi sağlanmıştır.
- Toplumda sağlık çalışanlarına yönelik şiddet konusunda farkındalık oluşturmak için Kurumumuzca hazırlanan “Şiddetin Her Türüsüne Karşıyız” sloganının içeren afişler 87 Kamu Hastaneleri Birlikleri Genel Sekreterliklerine gönderilmiştir.
- Sağlık çalışanlarına şiddetin azalmasına yönelik toplumsal farkındalık çalışmaları kapsamında; “Sevgi En İyi İlaçtır” temalı kampanya düzenlenmiştir. Emğe Saygı Şiddete Sıfır Tolerans Sempozyumu, Hasta ve Çalışan Güvenliği Sempozyumları gerçekleştirilmiştir.
- 4 Temmuz 2013 tarihinde Ankara’da bir otelde 87 Kamu Hastaneleri Birlikleri Genel Sekreterliklerden Tıbbi Hizmetler Başkanları ve Çalışan Hakları ve Güvenliği Birim Sorumluları davet edilerek, “Ülkemizde toplumsal şiddete karşı alınan önlemler, Sağlık Bakanlığının sağlıkta şiddete karşı aldığı önlemler ve uygulamalar, Üniversite Hastanelerinde şiddeti önleme çalışmaları” ve bunlarla ilgili benzeri hususlarda sorunların ve çözüm önerilerinin görüşüldüğü çalışan hakları ve güvenliği sempozyumu 450 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.
- Çalışan güvenliği kapsamında, çalışanların sağlıklı toplumsal ilişkiler kurabilmesi açısından eğitimler düzenlenmiştir. Bu kapsamda;

2012 yılında;

556 sağlık tesisinde 187.202 sağlık personeline

- o “Çalışan Hakları ve Güvenliği,
- o İletişim Becerileri,
- o Stres Yönetimi,
- o Öfke Kontrolü,
- o Çalışan Hakları ve Güvenliği,
- o İletişim Becerileri,
- o Stres Yönetimi,
- o Öfke Kontrolü,
- o Tükenmişlik Sendromu,
- o Beyaz Kod,
- o Etkili Dinleme,
- o Şiddet,
- o Risk Altında Çalışanlar için Önlemler,
- o Empati,
- o Çatışma Yönetimi,
- o Beden Dili,
- o Mobbing ve
- o Şiddet sonrası hukuki” süreç konu başlıklarında eğitim verilmiştir.

2013 yılında;

- 1-İletişim ve Empati, Stres Yönetimi, Tükenmişlik Sendromu, Zor İnsanlarla Başa Çıkma konusunda hekimlere (24.861),
- 2- İletişim ve Empati, Beden Dili, Stres Yönetimi ve Öfke Kontrolü, Tükenmişlik Sendromu, Zor İnsanlarla Başa Çıkma konusunda, hemşire, sağlık memuru, psikolog, diyetisyen, sosyal hizmet uzmanı, odyolog, röntgen teknisyeni, anestezi teknisyeni ve diğer personele (103.907),

3- İletişim ve Empati, Beden Dili, Görgü Kuralları, Profesyonel İmaj, Kişisel Bakım, Stres Yönetimi ve Öfke Kontrolü, Tükenmişlik Sendromu, Zor İnsanlarla Başa Çıkma konusunda hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlara (85.901 kişi), eğitim verilmiştir.

2014 yılında;

88 Kamu Hastaneleri Birlikleri Genel Sekreterliklerine kendilerine bağlı sağlık tesislerinde çalışan tüm personele Çalışan Hakları ve Güvenliği kapsamında;

- Mobbing
 - Mobbingle mücadele
 - Kurum içi iletişim
 - Etik
 - Stres yönetimi
 - Tükenmişlik sendromu,
- konu başlıklarında eğitim verilmesine yönelik talimat verilmiştir.

- Çalışan güvenliği kapsamında, Renk Kodlaması ve Triaj Uygulaması tablosunda yer alan yeşil, sarı ve kırmızı renklerin; alan ve vaka nitelikleri hususunda hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi, her bir alan için triaj uygulamalarının etkin yapılması hususunda personelin hassasiyet göstermesinin sağlanması, sağlık tesislerinin acil servislerinde triaj uygulamaları için bilgilendirici panoların oluşturulması, ayrıca poliklinik hizmetlerinde ise hasta bilgilendirme sürecinde; her sağlık tesisinin MHRS’de yer alması, her poliklinikte numaratör bulundurulması, hasta karşılama-yönlendirme elemanlarının bilgilendirme alanlarında etkinleştirilmesi hususunda yapılacak iyileştirmeler ile şiddet olaylarının önüne geçilebileceği öngörülmüş olup, bu hususlarda tüm Kamu Hastaneleri Genel Sekreterliklerine sağlık tesislerinde gerekli tedbirleri almaları hakkında duyuru yapılmıştır.

Göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkür ederim.